

Mobil szolgáltatások és alkalmazások fejlesztése

SADM

Service and Application Development for Mobile Systems

Benedek Zoltán,
MIK 3.1.2 projekt - projektvezető
zoltan.benedek@aut.bme.hu

Mobil Innovációs Központ

- Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal pályázati támogatásából alakult
- Egyetemek, akadémiai kutatóintézet, iparvállalatok, szolgáltatók, valamint tudományos kutatással vagy innovációval foglalkozó szervezetek együttműködésére épül
- Célok
  - Jövő heterogén mobil és vezeték nélküli hálózataiban felmerülő problémák vizsgálata
  - A legújabb mobil és vezeték nélküli kommunikációs technológiák/szolgáltatások fejlesztése
  - Az egyetemek és az ipari cégek, kis- és középvállalatok szoros kutatási-fejlesztési együttműködésének elősegítése

Programok

- 1. sz. K+F program: Mobil rádiós technológiák
- 2. sz. K+F program: Heterogén mobil hálózatok integrálása és menedzselése
- **3. sz. K+F program: Mobil szolgáltatások és alkalmazások fejlesztése**

3.2.1, Üzleti lehetőségek

3.2.2, Identifikáció, klaszterezés

Rendezett adatok

3.3.1, Modellezés,
technológia

Javasolt alkalmazás-szolgáltatás csoportok,

3.1.1.
Tartalom,
infrastruktúra

**3.1.2.
Szolgáltatások,
alkalmazások**

3.3.2. Mobil platform

Gyakorlati eredmények:

- Alkalmazások, keretrendszerek
- Szolgáltatás prototípusok
- Patternek
- Tartalom-orientált infrastruktúrák
- Rendszer architektúrák

MIK, Program, Projekt

- MIK
  - Dr. Pap László, elnök
  - Magyar Ildikó, ügyvezető igazgató
- 3-as program
  - Dr. Charaf Hassan
- 3.1.2 SADM projekt
  - BME-AAIT: Benedek Zoltán
  - BME-HIT: Schulcz Róbert
  - SZTAKI-DSD: Dr. Kovács László, Pataki E. Balázs
  - SZTAKI-TTO: Szentgáli Ádám

SADM - Célkitűzés

- **Hogyan fejlesszünk alkalmazásokat és szolgáltatásokat mobil környezetben**
- Alkalmazásfejlesztési módszerek, javaslatok, irányelvek, tervezési minták kidolgozása
- Gyakorlati eredmények elérése a cél
- **Hogyan tudjuk hatékonyabbá tenni a szoftverfejlesztést**
- **Új szolgáltatások fejlesztése**
- Mintaalkalmazási prototípusok

Kiemelt témakörök

- Egységes mobil platform kidolgozásában való részvétel
- Tartalomszolgáltatás
- Kontextusfüggő szolgáltatások megvalósítása
  - Helyzetfüggő
  - Felhasználói profil függő
- Peer-to-peer rendszerek mobil környezetben való alkalmazása
- Mérés és diagnosztika mobil környezetben

Egységes mobil platform

- **Problémák**

- Mobil eszközökre nehéz szoftvert fejleszteni a mobil platformok sokfélesége miatt
- A mobil platformok nem kompatibilisek, így ugyanazt a funkcionalitást több platformra is ki kell fejleszteni
- A megoldás: MDA vizuális modell transzformáció

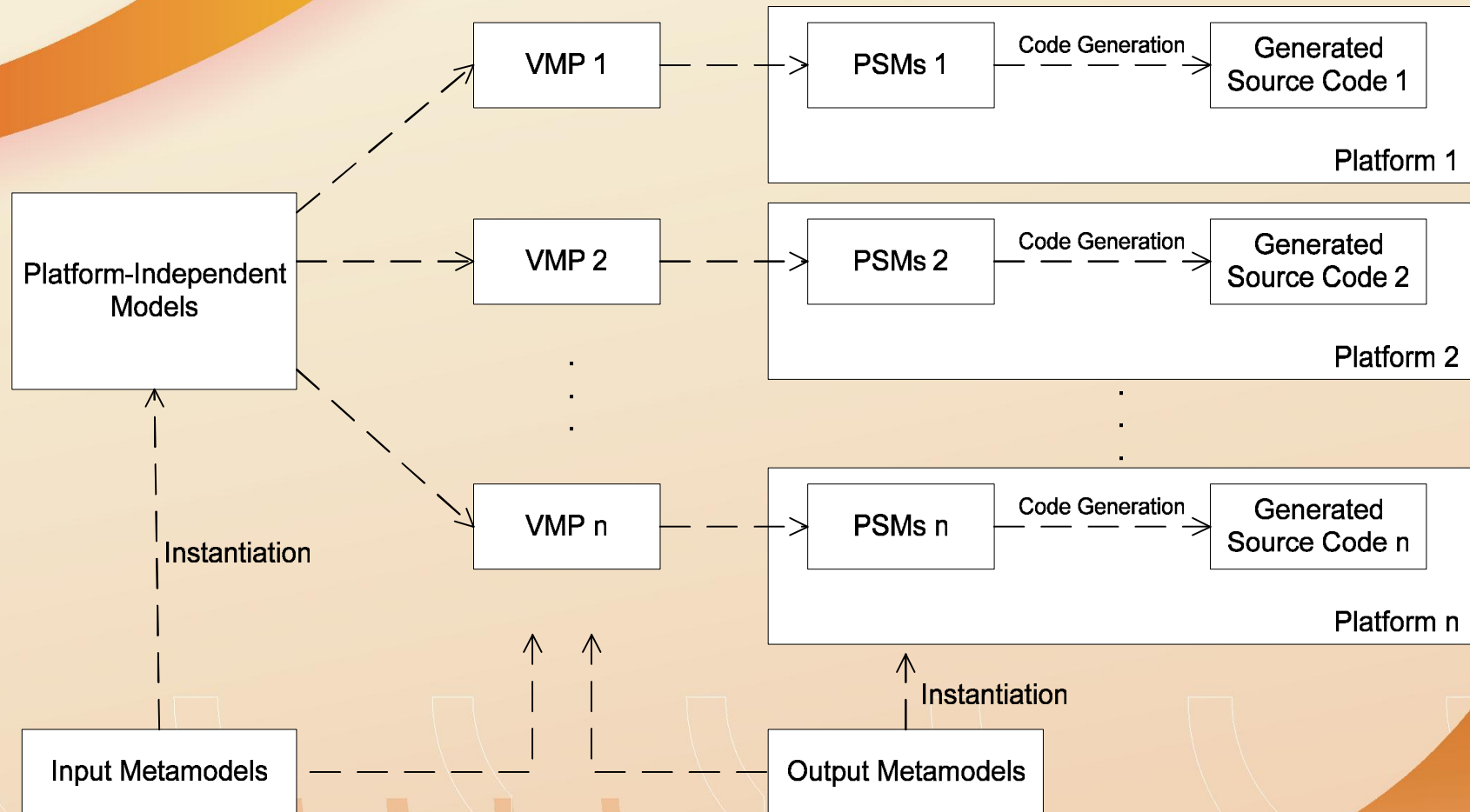
Modellvezérelt architektúra

Platform-Independent Models
(PIMs)

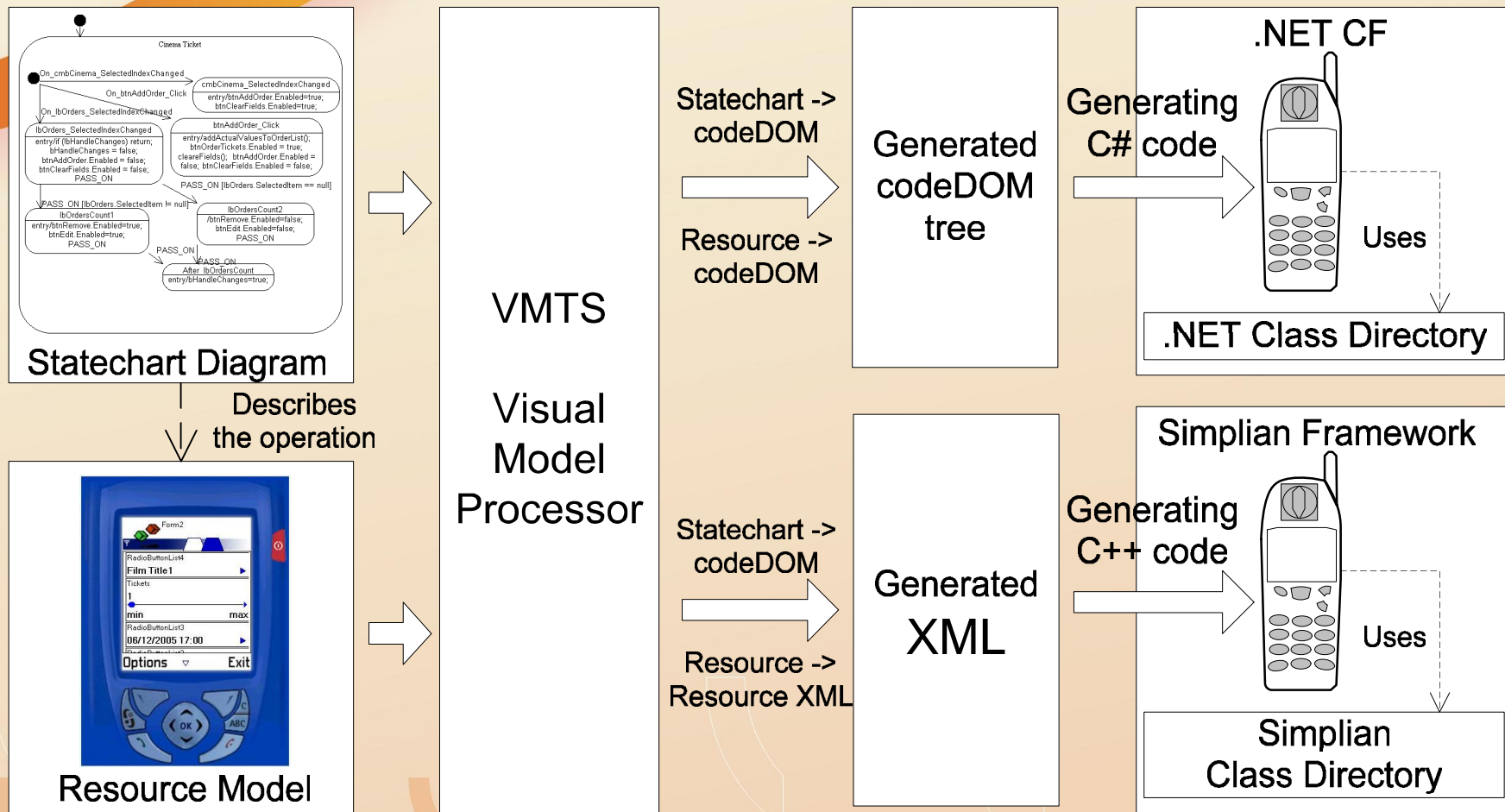
Visual Model Processors
VMPs

Platform-Specific Models
(PSMs)

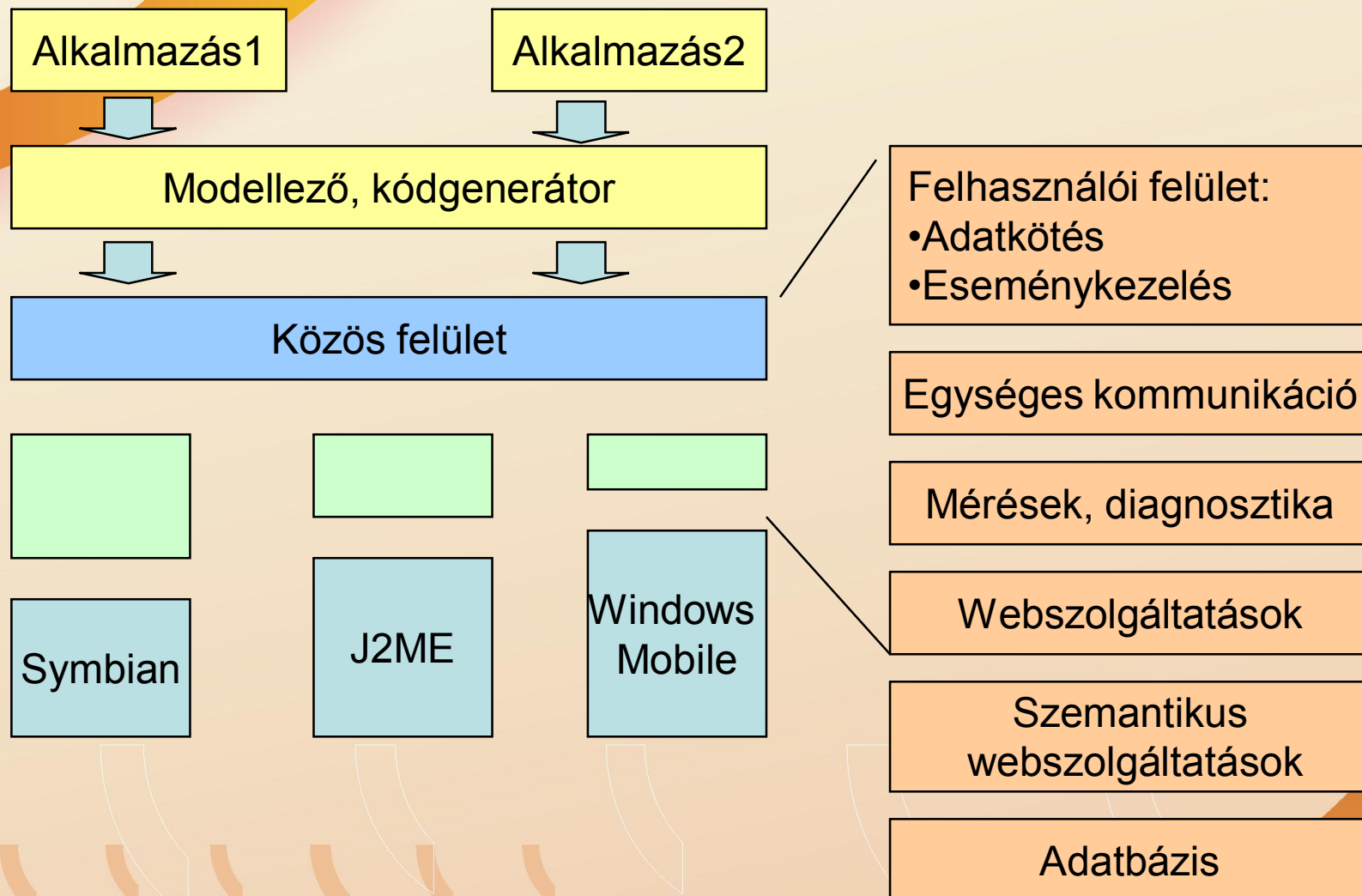
Platform-Specific
Generated Source Code

Blokkdiagram egy példarendszerre

Egységes mobil platform

Felhasználói felületek fejlesztése

- Felhasználói felületek fejlesztésének hatékonyabbá tétele: eseménykezelés és adatkötés
  - Eseménykezelés: Az Observer minta egy variánsával, a Delegate-tal sikerült az eseményregisztrációt nagyságrendekkel egyszerűbbé tenni
  - Adatkötés: Egy könnyen használható, letisztult megoldás biztosítása

Egységes kommunikációt támogató keretrendszer

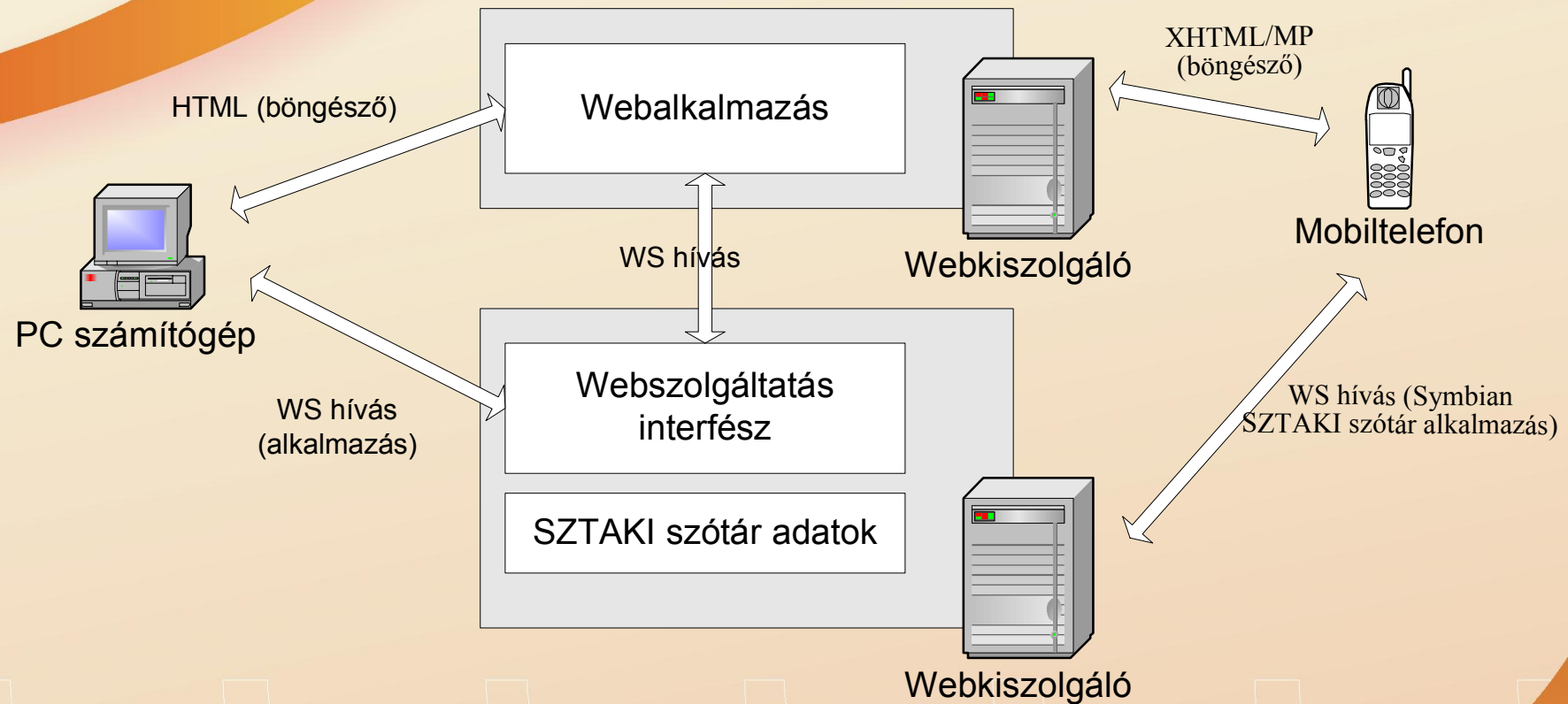
- Egységes kommunikációt támogató keretrendszer kidolgozása mobil platformra, valamint a kapcsolódó kommunikációs tervezési minták vizsgálata
- A kommunikációs csatorna lehet: Bluetooth, Infra, TCP/IP
- Eseményvezérelt (callback mechanizmus)
- Osztálykönyvtár Symbian platformra (mintaalkalmazással)
- 1000 sor → 20 sor
- Mintaalkalmazás

SOA mobil környezetben

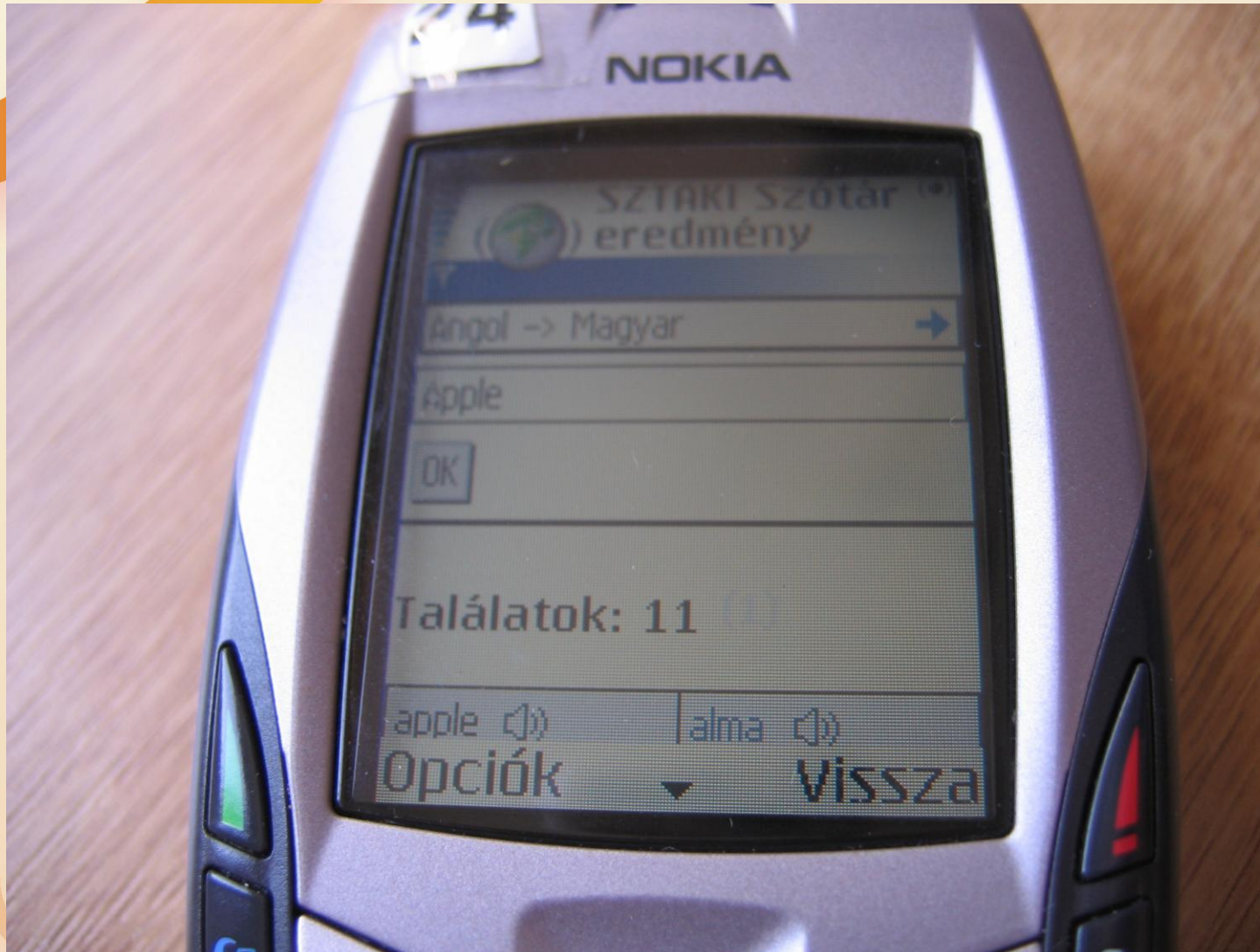
SZTAKI szótár

- SOAP-on keresztül működő webszolgáltatás (web service)
- XHTML/MP (XHTML Mobile Profile) alapú vékonykliens alkalmazás
- Symbian szótáralkalmazást, ami a gSOAP proxy felhasználásával éri el a SZTAKI szótár Webszolgáltatást

SOA mobil környezetben

Vékony kliens

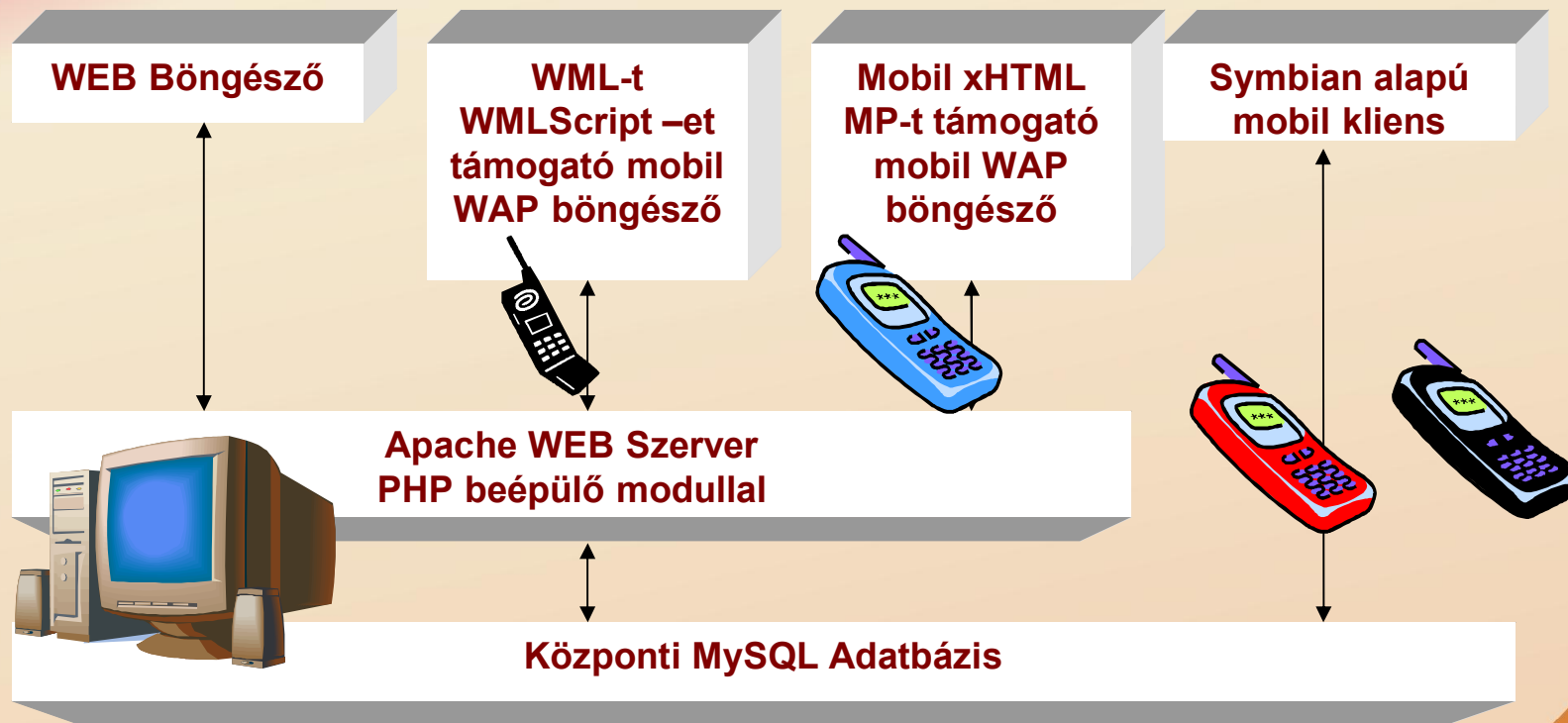
Vékony kliens

Kontextusfüggő szolgáltatások megvalósítása

- Kontextusfüggő szolgáltatások megvalósítása
  - Helyzetfüggő
  - Felhasználói profil függő
- Célok
- Eredmények
  - Szympi
  - De még az elején járunk...

A szympti rendszer felépítése

A szympi rendszer felépítése

WEB BÖNGÉSZŐ

WML +

Szympi, a szimpatikus társkereső

Főoldal | Szympi Chat | Szympi Fórum | Rendszerüzetés | Tippek, trükkök, szex | WAP/mobil XHTML/Symbian Szympi infó

Szympi
A Szimpatikus Társkereső

Bejelentkezés
Bejelentkezési név
Jelszó

Inovenes regisztráció
Elfelejtett jelszó
Regisztrációs email újraküldése

A legfrissebb husi
Becenév: **lana**
Életkora: 22
Neme: nő
Állatvi jegye: **Hóka**
Lakóvárosa: Hajdúszoboszló
Magassága: 175
Súlya: 108
Családi állapota: Egyedülálló
Nemi irányultsága: Transzvesztika
Keresett kapcsolat típusa: Perverz szex

A rendszerben jelenleg összesen 10 felhasználó van regisztrálva, ebből 4 nő, és 6 férfi.

Online felhasználó a rendszerben sajnos most egy sincs! :-)

Nem vagy bejelentkezve!

Legújabb híreink
Szympi Symbian kliens v0.9!
Bővebben
Szympi WAP XHTML MPI
Bővebben
1.0 beta3 és a Szympi WAPI
Bővebben
Örömmel jelentjük be hogy beindult a világ legjobb társkeresője, amit Nedry és (ha kész már a chat:-) NetCOW kreált nektek! :-)

Íme Szympi és Szympilla, akik társat keresnek neked! :-)

Üdvözlünk a Szympi rendszerben!
Helló! Mint már említettük üdvözlünk ebben a fantasztikus kis társkereső csodában amit mi itt összehoztunk lekteni :-). Ez az úgynevezett társkereső rendszer annyiban rendszer hogy nemcsak WEB-es része van (amit éppen most éppen nézel) hanem WAPon, WAP/mobil XHTML böngészőn és Symbian operációs rendszert támogató telefonokon egyaránt elérhető! A Szympi CHAT Java-s szépséget pedig már nem is eszetelem! :-). Annyiban pedig társkereső hogy társat keres neked! :-). Ebben a bonyolult műveletben (amit azért próbáltunk egyszerűvé tenni) mi leszünk segítségére (itt bakra).

Ha regisztrálsd magad, egykünk végig fog vezetni minden egyes kis lépésen és tudj hogy hallani fogsz magadnak valami Nagy Ő féleléget! Addig is itt vagyunk mi neked! :-).

Háttér...
A rendszer egy BME-s diplomaterv, a Symbian kliens pedig a "Mobil szoftverfejlesztés" című tárgy keretében született és születi napjainkig... :-). A Szympi CHAT NetCOW (Pepesoft@) idegrendszerét dicsérné ha kész lenne már), míg a többi csoda az én (Nedry, DND Software, Inc.@) teremtményem. Az egésze az áldás pedig mindkettőnk kedvenc Robija adja, aki stb... sok sok nyalánkság hogy 5-öt kapjunk! :-). (De persze egyébként is ő a legkiválóbb onlávvezető! :-)

És persze nem utolsósorban köszönet illet meg legkedvencebb **Idikó** kedvesemet aki hosszú évek óta társam párnáját hányomban érzett csillapíthatatlan és mély fájdalomban... :-).

Mobil XHTML MP-t támogató mobil WAP böngésző

Szympi

Welcome nedryke!

Sympathy
Sympathy lists

Messages
Messaging

Search
Search partners

Options Back

SQL Adatbázis

Hatékony peer-to-peer hálózatok mobil környezetben

- Symella

- Néhány gondolat a peer-to-peer hálózatokról
→

Hatékony peer-to-peer hálózatok mobil környezetben

- A hálózat végpontjai közvetlenül egymással kommunikálnak, központi kitüntetett csomópont nélkül.
- Előnyök:
  - hibatűrés
  - skálázhatóság
- Hátrányok:
  - nehezebb megvalósíthatóság
  - bonyolult adminisztráció
- Több lehetséges felhasználási mód:
  - Elosztott számítás (Distributed computing)
  - Azonnali üzenetküldés (Instant messaging, IM)
  - Fájlcsere

Gnutella

- Tisztán P2P rendszer: nem igényel központi adminisztrációt
- Egyik legnépszerűbb fájlcsereelő protokoll (sok felhasználó)
- Moduláris felépítésű

Gnutella

- Gnutella
  - Tisztán P2P rendszer: nem igényel központi adminisztrációt
  - Egyik legnépszerűbb fájlcsereelő protokoll (sok felhasználó)
  - Moduláris felépítésű
- Mára már elég erős hardverrel és kellően nagy háttérrel rendelkeznek a fejlettebb mobiltelefonok

Symbian

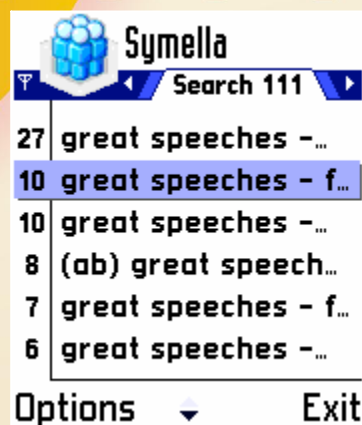
- Piacvezető okostelefon operációs rendszer (készülékek 70%-án Symbian fut)
- Megbízhatóság, kis erőforrásigény, ingyenes fejlesztőeszközök
- Teljes 3G támogatás

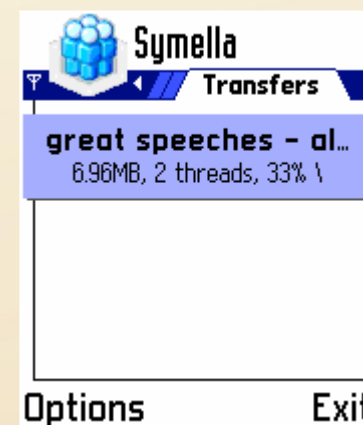
Symella: Gnutella kliens Symbianra

- Gyorsaságban felvegye a versenyt a PC-s alkalmazásokkal
- Könnyen kezelhető legyen
- **A letöltés kiemelt fontosságú: támogassa a fájlok szimultán, több szálon történő átvitelét**
- Felépítése moduláris, könnyen bővíthető legyen
- Symbian alapú

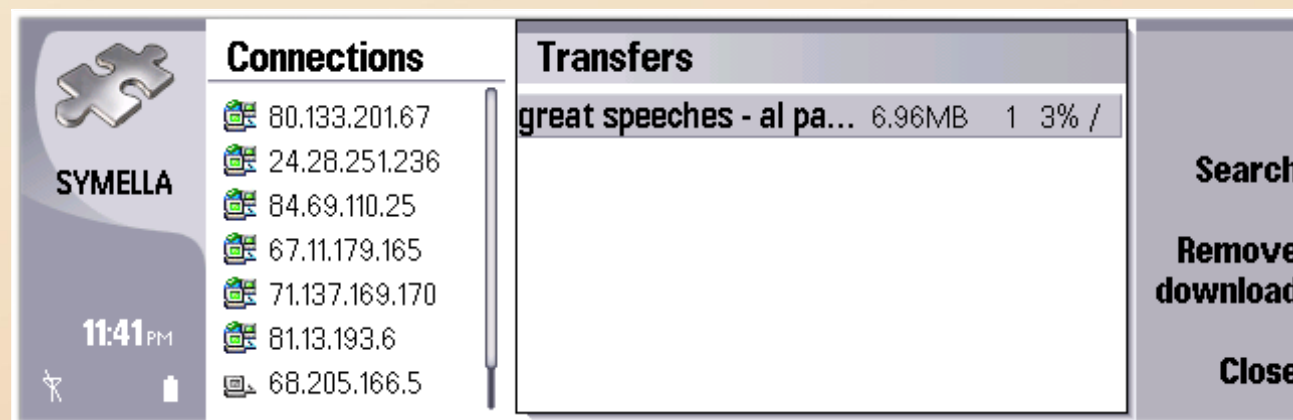

Keresési találatok (S60)

Letöltési nézet (S60)

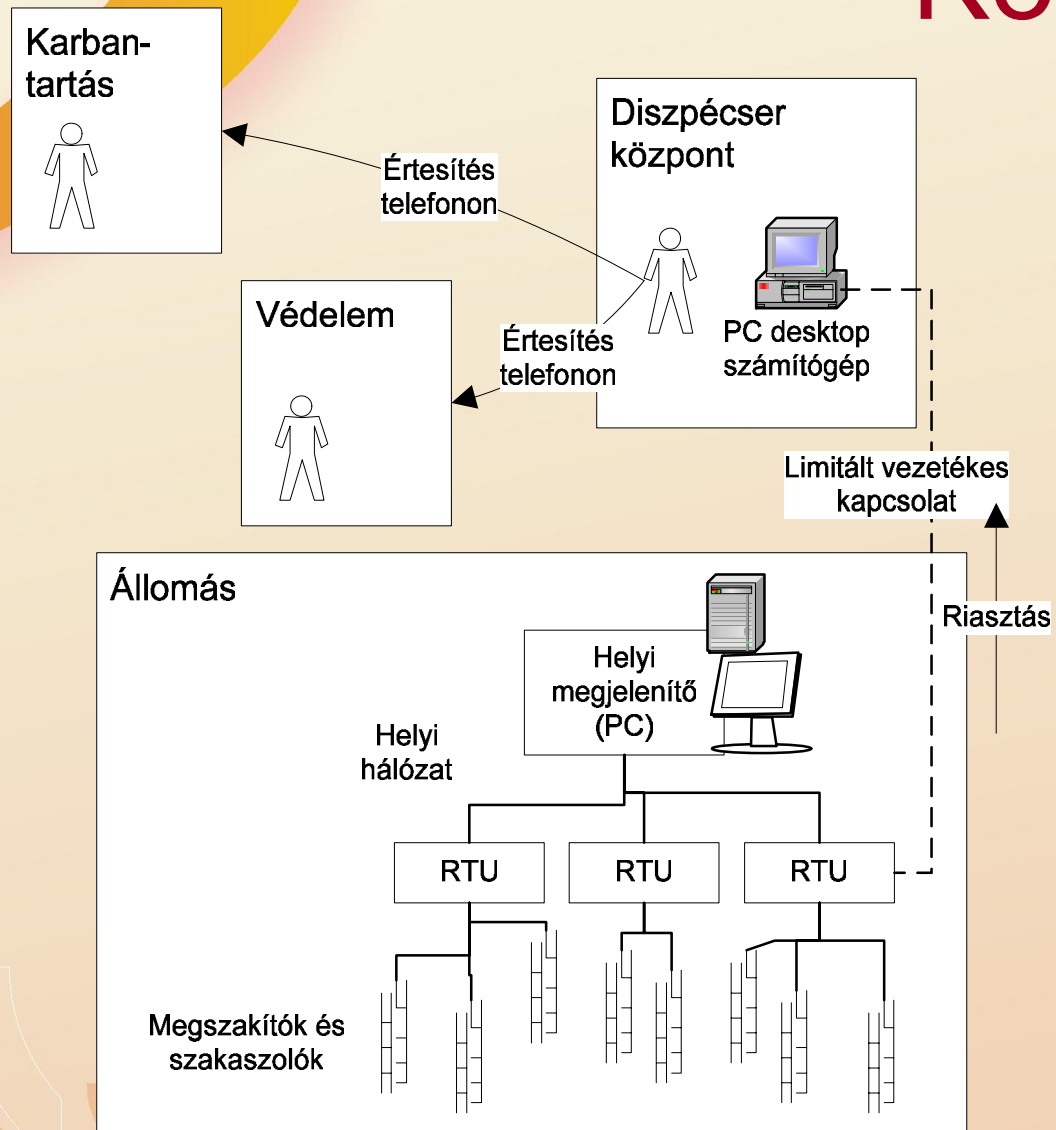

Aktív kapcsolatok listája + letöltési nézet (S80)

Mérés és diagnosztika mobil környezetben

- Cél: mobil technológiák alkalmazásának vizsgálata mobil környezetben
- Mintarendszer: →

Környezet

2006. 07. 25.
 20:22:45
 infoware

Alállomási közös Eszköz_statusz Hibás
E|SÜ Eszköz_statusz Hibás
Alállomási közös A parancs relé Meghúzott

120/10kV 2. transzformátor

120kV áttekintő

VÁ segédüzem

EÁ segédüzem

10kV áttekintő 01.31

10kV áttekintő 25.55

Alállomási közös

DTRV

1. tr. részletes

3. tr. részletes

Távműködtetés

Retesz éles

ÜZIR Eng.

Trafó hőmérséklet
0 °C

Fokozat állás
0

10kV				120kV	
Vonali feszültségek	Fázis feszültségek	Áramok	Teljesítmények	Áramok	
Urs 0,0 kV	Ur 0,0 kV	Ir 0 A	P 0,0 MW	Ir	0 A
Ust 0,0 kV	Us 0,0 kV	Is 0 A	Q 0,0 MVar	Is	0 A
Urt 0,0 kV	Ut 0,0 kV	It 0 A		It	0 A
				Io	0 A

ÜKÉ-k

120kV-os védelem ÜKE	☒	JMR KMK	☒
2. alapvédelem ÜKE	☒	Megszakító SF6 előjel	☒
DTRV EP2 ÜKE	☒	Megszakító SF6 retesz	☒
DTRV EP3 ÜKE	☒	SF6 gáznyomás előjelzés	☒
OGYD ÜKE	☒	SF6 mező hiba	☒
ITSZ ÜKE	☒	Olajszint hiba	☒

Egyéb hibajelzések

Tr. gázvédelem előjel	☒	Fokozat kapcs. olajsz. hiba	☒
Tr. hőfokvédelem előjel	☒	Hűtés hiba	☒
Mechanikai védelem előjel	☒	Hajtás fesz. kimaradt	☒
Tűzvédelem béna	☒	Fűtés fesz. kimaradt	☒
Cspk hőfokvédelem előjel	☒	10kV-on:	
		Hajtás KMK	☒
		Fesz. váltó KMK	☒
		Fesz. rossz	☒
		ITSZ Szabályozó hajtás hiba	☒

Védelmi kioldások

120kV-os védelem kioldott	☒	Olaj hőmérs. védelem kioldott	☒
120kV-os TIV 1 fokozat kioldott	☒	AZT, AZTo kioldott	☒
120kV-os TIV 2 fokozat kioldott	☒	Fok. kapcs. gázvédelem kioldott	☒

Feladatok

- **Feladatok**

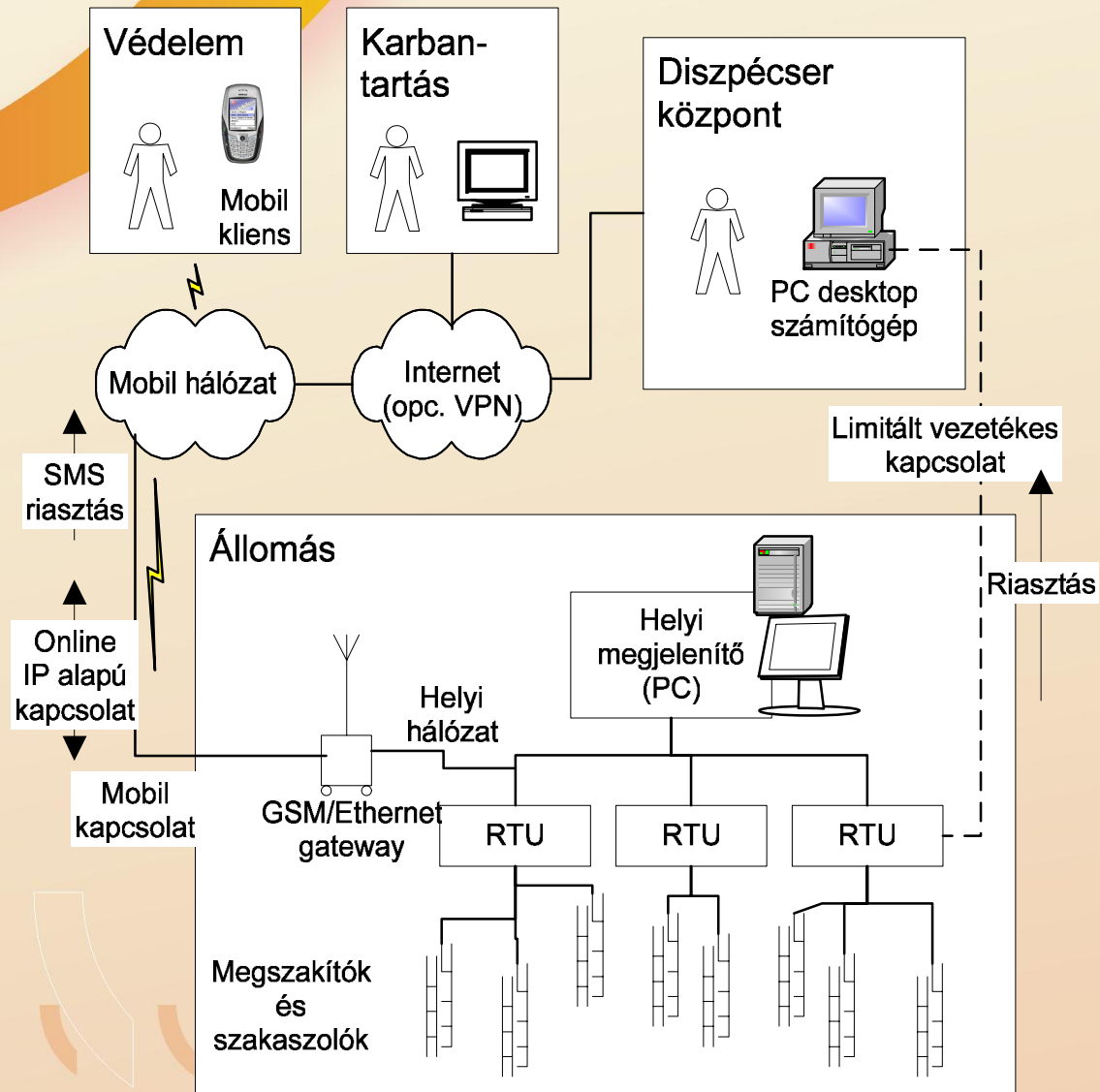
- Az állomásokhoz TCP/IP hálózati hozzáférés biztosítása
- Mobil vékony kliens alapú távfelügyelet megvalósítása → kiszolgálókénti működés
- SMS-re épülő riasztás

Kiszolgálókénti működés

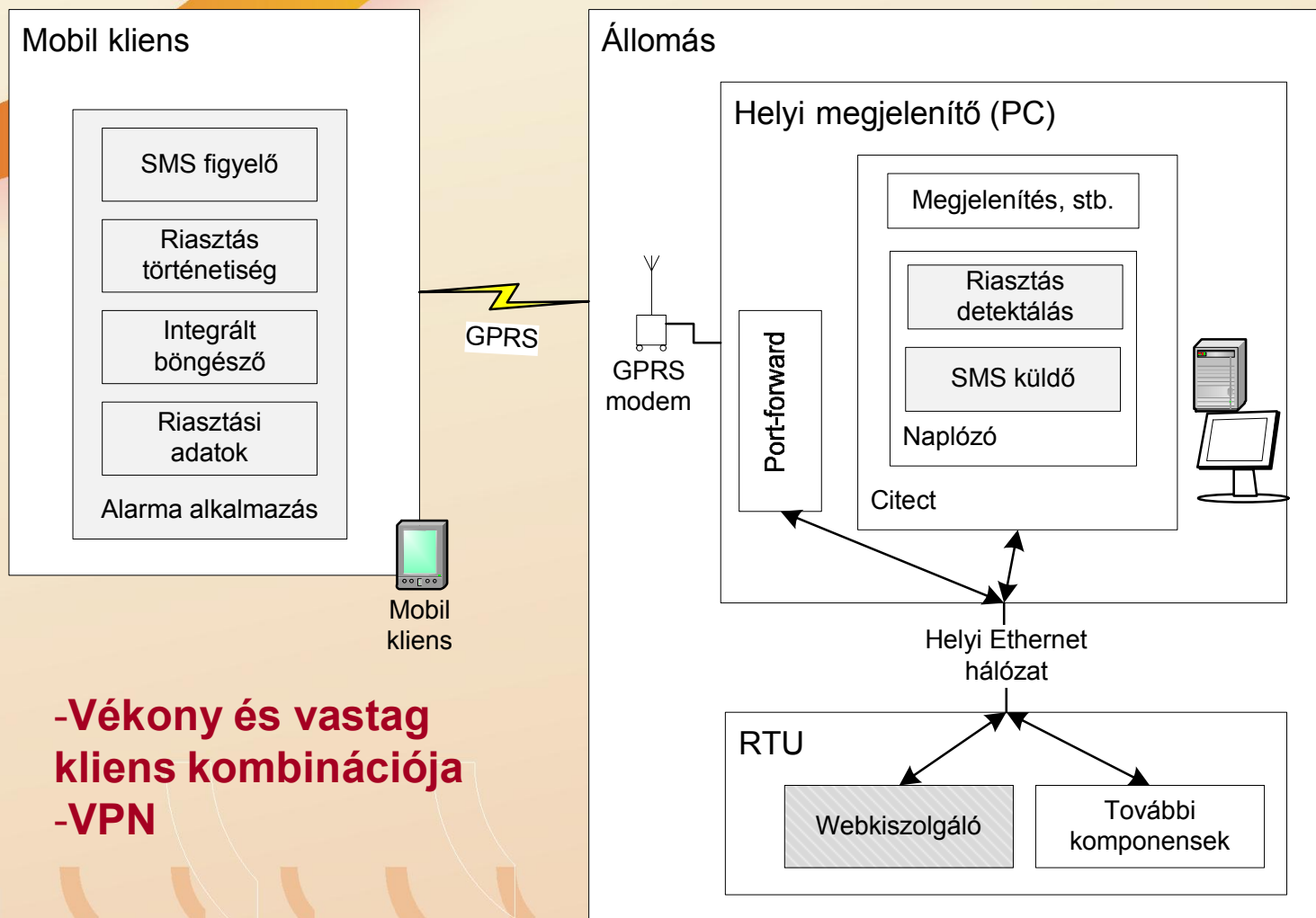
- Kiszolgálókénti működés
  - Publikus fix IP cím igénylése
  - Publikus APN alkalmazása
  - Saját APN (Access Point Name) alkalmazása

Privát APN

Architektúra

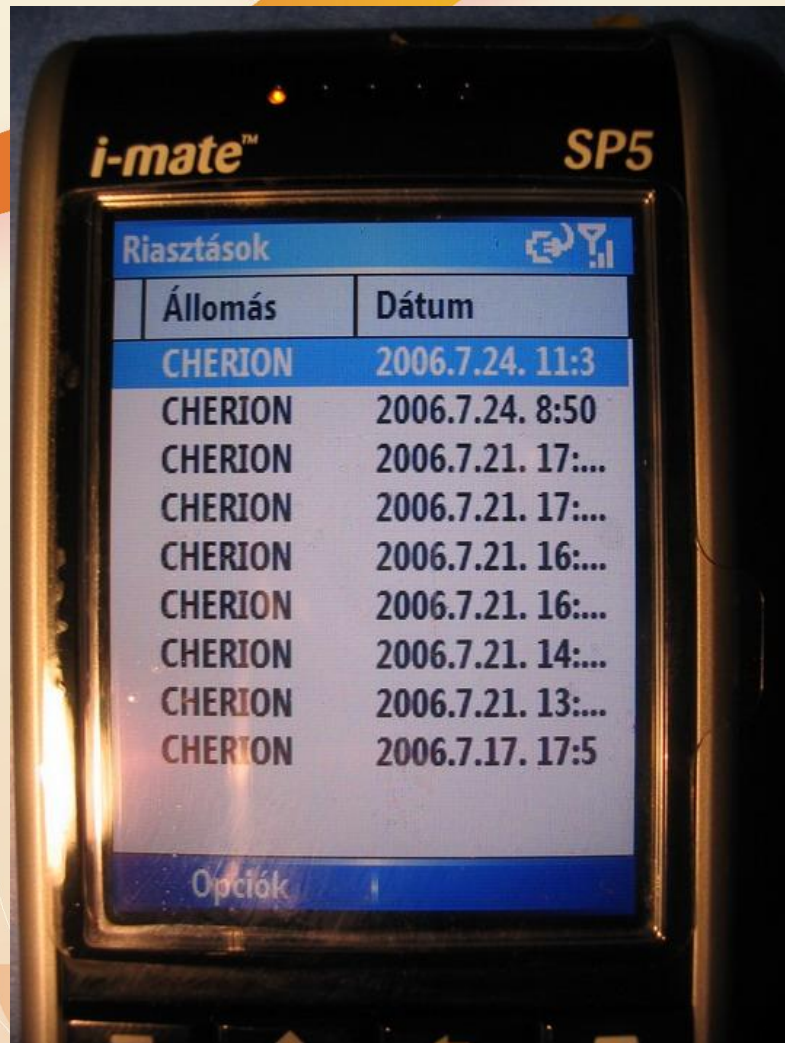

**-Vékony és vastag
kliens kombinációja
-VPN**

Kliens alkalmazás

Kliens alkalmazás

Eredmények

- Egységes platform
  - Eseménykezelés, adatkötés, kommunikáció
- SOA
- Symella
  - Sikerült megalkotni az első Symbianos Gnutella klienst
  - Többszálú letöltés
- Mobil távfelügyelet

Jövőbeli tervek

- Egységes mobil platform kidolgozásában való részvétel
- Mérés és diagnosztika mobil környezetben
- Kontextusfüggő szolgáltatások létrehozására keretrendszer kidolgozása

Kérdések, válaszok...

